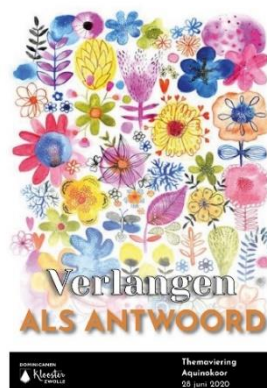

VERLANGEN ALS ANTWOORD

Themaviering van Aquinokoor

DATUM	28 juni 2020
VOORGANGERS	Corinne van Nistelrooij pater Wijbe Fransen
EERSTE LEZING	Heb je vragen lief (H.M. Rilke)
EVANGELIE	Romeinen 1,1 en 8 – 13a

Eerste lezing: Heb je vragen lief (*Vertaling van 'Über die Geduld' van Rainer Maria Rilke*)

Men mag de dingen
de eigen stille
ongestoorde ontwikkeling laten
die diep van binnen komt.
Die door niets gedwongen
of versneld kan worden.

Alles in het leven is groeien
en vormt zich,
rijpt zoals de boom,
die zijn sapstroom niet stuwt
en rustig in de lentestormen staat,
zonder de angst
dat er straks geen zomer zal komen.

Die zomer komt toch!
Maar slechts voor de geduldigen
die leven alsof de eeuwigheid voor hen ligt,
zorgeloos, stil en weids.

Heb maar geduld
met onopgeloste zaken in het hart
en probeer de vragen zelf te koesteren
als gesloten kamers
en als boeken
die in een zeer vreemde taal geschreven zijn.

Het komt erop aan alles te leven.
Als je de vragen leeft,
leef je misschien langzaam maar zeker,
zonder het te merken,
op een goede dag
het antwoord in.

OVERWEGING

Paulus schrijft de brief aan de Romeinen in het jaar 56 na Christus. Hij verblijft op dat moment in de haven van Korinthe, in Griekenland, en schrijft aan de gemeente in Rome. Die gemeente heeft hij niet zelf gesticht, Paulus is er zelf ook nog niet geweest. Hij schrijft dus aan onbekenden. Mensen van wie hij weet dat ze gegrepen zijn door het verhaal van Gods liefde. En juist dáárdóór verlangt hij er naar hen te zien. Om elkaar over en weer met een inspirerend woord te bemoedigen. Paulus is zo vol van zijn geloof dat hij zijn verhaal aan iedereen kwijt wil. Daarom wil hij ook naar Rome. Maar voorlopig kan het nog niet. Dus zoekt hij een andere vorm en legt schriftelijk contact, hij schrijft een brief. Op die manier zoekt hij een weg voor zijn verlangen.

Toen ik deze viering voorbereidde met leden van het Aquinokoor kwamen we te spreken over beperkingen die het leven met zich meebrengt. En dat terwijl ons verlangen soms zo groot is!

Beperkingen kunnen er zijn op kleine schaal. Iemand zei bijvoorbeeld:

“Mooie oplossing hoor, thuis digitaal meevieren,
maar ik mis het gewoon om op zondag naar de kerk te fietsen,
bij de gemeenschap te horen, sámen te vieren, samen te zínge”.

Een ander vertelde over hoe verdrietig en boos ze geweest was over de beperkende coronamaatregelen voor verpleeghuizen:

“Het is zo moeilijk als je oude mensen, zieke mensen, in deze tijd niet bezoeken kunt”
De tranen in haar ogen weerspiegelden het verlangen om degene die zij liefheeft weer te kunnen omarmen.

Weer een ander sprak over hoe ze nu met lege handen stond voor de komende vrije vakantieweken. Er was een reis gepland die niet door kon gaan.

Tja, hoe gaan we om met kleine en grote verlangens in ons leven die geen uitweg vinden? We herkennen het allemaal denk ik, dat er wensen, dromen zijn die niet, niet meer, haalbaar blijken te zijn. Waar put je dan kracht uit?

De dichter Rilke neemt ons mee naar een diepere laag in onszelf. Naar de eigen stille dingen. De onuitgesproken hoop, de gedachten tijdens een stil gebed, de niet te benoemen gevoelens, als je alleen bent. Rilke wijst er op dat trekken aan het verlangen niet helpt. Er zijn nou eenmaal in elk leven kamers die op een geven moment dicht gaan, of die überhaupt gesloten blijven. De wereld is vol met boeken in vreemde talen die niet voor ons bestemd zijn.

Maar laten we ons verlangen dan zo maar wegglijden? Doen we er zomaar afstand van? Dat zou zonde zijn. Want juist als het verlangen niet gestild wordt is het goed om het verder te onderzoeken. Verlangen kan een krachtige drijfveer zijn, een brandstof. Jouw verlangen zégt iets over jou. Het verlangen van elk mens verdient respect als bron van zelfwording, bron van betekenis en zin die iets met jou maar ook iets met God te maken heeft.

Besef hebben van dat wat je drijft, is zoeken naar God. Groeien in geloof houdt in dat je nieuwsgieriger wordt naar jezelf, naar je innerlijk leven. Als we onze eigen verlangens voorzichtig aftasten, bevragen, ze delen met anderen, komen we bij de diepere betekenis van ons verlangen. En die kan ons doen inzien dat er meerdere wegen zijn om dat verlangen vorm te geven.

Ons verlangen maakt ons creatief en zo ontstaan er mogelijkheden die we in eerste instantie niet zagen. En kan de leegte die vooraf ging aan ons verlangen gevuld worden. Dan dragen we op eigen benen ons gemis, en vinden we een nieuw thuis bij onszelf, bij de ander en bij wie God is.

Misschien denkt u wel: mooi theologisch gezegd, maar hoe zit het in de praktijk? Kom maar eens met concrete voorbeelden. Ik noem er twee; één van het koor en één van mezelf.

We weten allemaal dat er in deze tijd maar een paar koorzangers mochten zingen in de viering. En u kunt zich waarschijnlijk goed voorstellen dat dat de zangers die thuis moesten blijven zich vervreemd voelden, zich moeilijk konden verbinden met de liturgie. Als je je zorgen, je verdriet, je liefde, het best zingend onder woorden brengt, als je God vindt in een lied dat je gezamenlijk zingt, dan wekt thuis in je eentje voor een scherm zitten een verlangen op naar weer sámen koor zijn. U begrijpt dat we dat verlangen onderzocht hebben, en hebben gekeken naar mogelijkheden. En u hoort en ziet vandaag hier het resultaat.

Voor het andere voorbeeld neem ik u eerst mee naar de brief van Paulus vandaag. In de Schrift staat dat de brief naar Rome werd gebracht door een vrouw, genaamd Febe, die de functie van diaken vervulde in haar eigen gemeente. Een vrouwelijke diaken... blijkbaar waren die er in de eerste eeuw! De functies en mogelijkheden zijn voor vrouwen in de kerk nu, heel anders.

Twee jaar geleden maakte ik met mijn jaargroep van de theologiestudie een reis naar Rome en we wilden als vriendengroep graag samen vieren in één van de kapellen in de St. Pieter. Eén van de studievrienden is priester en zou voorgaan in de eucharistie en natuurlijk droomde ik er van om, als vrouw, op die plek, te preken. Dáár, in het Vaticaan, het heilige hart van de katholieke kerk. Het zou passend zijn bij de huidige tijd en passend bij ons als groep. Maar u raadt het waarschijnlijk al, dat mocht niet. Hoewel ik de regels van de kerk ken en vele malen gehoord heb, voelde ik me als vrouwelijk theoloog tóch miskend, alsof mijn wezen, mijn pastorale werk in de liturgie, van God-lós zou zijn. Toen ik mijn teleurstelling met mijn studievriend deelde hoorde hij mijn verlangen. En hij antwoordde me met een mail waarin hij refereerde aan de vrouwelijke diaken die genoemd wordt in de brief van Paulus. De brief die begint met het evangelie dat we vandaag lezen en waarin Paulus zijn verlangen uitspreekt elkaar in geloof te bemoedigen. Samen kwamen we tot de conclusie dat dát precies de kern ons beider verlangen was. De studievriend stelde voor om behalve in de St. Pieter ook samen de heilige mis te vieren in de St. Paulus buiten de Muren. Dat is een grote basiliek in Rome, gebouwd boven het graf van de apostel Paulus, en het is een van de vier pauselijke basilieken in de stad. In dié viering gingen we samen voor, hield ik op zijn verzoek een overweging, gaf ik mijn uitleg bij het evangelie van die dag.

Als we ons verlangen benoemen, blijven we in beweging, gaat God van mond tot mond. Hij wordt God als mensen hem zeggen of doen. Hij gebeurt, in ons handelen, in ons zijn. In de warmte die vrijkomt tussen mensen. En zo baant verlangen zich een weg.

Ik eindig met een vraag om over te mijmeren deze zomer, en hij ligt voor de hand: hoe ziet uw verlangen er uit?

